

הוכן עיני כולל עיון הדף

ת.ד. 43087, הר נוף, ירושלים 91430
טל/פקס 6515004 • daf@dafyomi.co.il

ביצה דף ו.

האם ישראל יכול לקבור מת ביו"ט שני של גליות וביו"ט שני של ר"ה?

בלא אשתהי - שמת רק היום	באשתהי - שמת מאתמול	
לא יכולים	יכולים - דירא שלא יסריח	למר זוטרא
יכולים - דיו"ט שני למת כחול שווהו רבנן ¹		לרב אשי
לא יכולים - כיון דאיכא חברי ²		לרבינא

אפרוח או עגל שנולדו ביו"ט מה דינם?

עגל (אפי' שנולד מהטריפה)	אפרוח	
מותר ⁴	אסור ³	לרב
מותר	מותר ⁵ (אם נפתחו עיניו היום ⁶)	לשמואל ואיתימא ר' יוחנן

¹ ואפי' טירחא שהיא רק לכבודו מותרת, כגון לחתוך בשבילו הדס וכן לעשות לו גלימא מכובדת אפי' שיש לו תכריכים.

² והם אומה רשעה שהיו כופין את ישראל לעשות מלאכתן, וביו"ט היו ישראל נדחים מהם - באמרם דיו"ט הוא, אולם אם יראו את ישראל קוברים מתיהם, יכופו אותם גם ביו"ט למלאכתן. ודקדקו התנאים (בד"ה האידנא), שבזמנינו שאין חברי - מותר, ואין צריך מנין אחר להתירו. אכן ר"ת היה אוסר מטעם מה שאמרו בשבת (דף קלט:) שלא לקבור ביו"ט משום שאינם בני תורה ויבואו לזלזל ביו"ט. וגם אמר שבזמן הזה יש יהודים המשועבדים למלכות ושייך בהם טעם שיכופו למלאכה. וכן רבינו יחיאל אסר משום שלקבור מת אושא מילתא.

³ דאפרוח קודם שנולד אינו ראוי לאכילה - והוא מוקצה, ולא היה יכול להוציאו מהביצה קודם שיצא לבד - דיאסר באכילה. והוי מוקצה משום נולד.

⁴ ולא מיבעיא עגל שנולד מבהמה כשרה שכבר היה מוכן אגב אמו - שאם תשחט אמו מותר כל מה שבתוכה, אלא אפי' בנוול מן הטריפה מותר - הגם שלא היה מוכן אגב אמו, והטעם (ביאר רבה ואיתימא רב יוסף - אליבא דרב) דמוכן אגב אמו לכלבים. ודבר שמוכן לכלבים נקרא מוכן גם לאדם, דדעת אדם על כל מה דחזי ליה.

⁵ דאיכא מגו, דמתוך שמתיר את עצמו בלידתו להאכל בשחיטה, מתיר את עצמו גם מאיסור מוקצה. ועי' פניי ורשי"ש.

⁶ וכמו שדרש ראב"י "לכל השרץ השורץ על הארץ" - לרבות אפרוחים שלא נפתחו עינים שאסורים, ולכן על כרחך מיירי בכה"ג שנפתחו כבר.